

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXXII. (26)

No. (štev.) 23

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

7. junija 1973

Zgodovina je skrivnost

Na letošnji spominski proslavi za slovenske žrtve druge svetovne vojne in komunistični revoluciji jo govoril dr. Milan Komar. V poljudnem tonu je razvil filozofsko mediacijo, ki se je v glavnem sukala okrog treh tez:

1) zgodovina je skrivnost, 2) zgodovina nima zadnje besede v človeški in moralni vrednosti dogodkov in 3) tudi neuspehi in preprečene zmage imajo lahko svojo veličino. — Zgodovina je skrivnostna, je neumljiva, ni razvoj luči same, ni dialektika uma in dogodkih, kot je učil nemški mislec Hegel in za njim ponavljajo njegovi učenci in med njimi tudi marksisti. Tudi če bi bila zgodovina pisana z veliko pravičnostjo, natančnostjo in globino, ne bi mogla do dna pojasniti, kaj se je v resnici zgodilo, zakaj se je tako zgodilo in ne drugače in kdo ima resnično krivdo ali zaslug za to. Zgodovina je misterij. V tem soglašajo stari in novi teologi prve vrste. Protestantski teolog Schlier pravi: „V zgodovini se ne da razbrati, kaj se je zgodilo v resnici.“ — „Zgodovina skriva svoj smisel in se uresničuje zavita v skrivnost“. Katoliški teolog Hans Urs von Balthasar trdi: „Zgodovina nam je bila dana kot odlomek in tega odlomka ne more nihče dopolniti.“ Drugi katoliški teolog Karl Rahner pa zakliče proti Heglu: „Vesoljna zgodovina ni vesoljna sodba!“ Zato pa, če bi imeli zbran ves material o domobranski tragediji, če bi vedeli za vse spletke, ki so se tkale okrog njihovega vračanja, če bi odkrili vse prilike in interese, ki so igrali vlogo, ne bi mogli z vso gotovostjo reči, zakaj se je vse to zgodilo, kakšen je bil smisel tega, kdo je bil kriv in kd. Mi tega na tem svetu tudi z najpopolnejšimi sredstvi ne moremo dognati. Oni pa, ki se jih spominjamo, ki so prišli k Bogu, in ga vidijo iz obličja v obličje, oni pa vedo, oni na vse vedo. Kakor pravi sv. Gregorij Veliki: „Česa ne vidijo tisti, ki vidijo Njega, ki vse vidi!“

Hegel je dejal „Weltgeschichte ist Weltgericht — vesoljna zgodovina je vesoljna sodba“. To je heglovsko stališče pa tudi stališče marksizma. Zgodovina je zadnja instanca brez vsake možne apelacije. Zgodovina sodi in obsoja: kar je v zgodovini propadlo, preko česar je šla zgodovina, je končno veljavno obsojeno in zavrženo. Ta filozofija je filozofija napihovanja in malikovanja zgodovine in razvrednotenja individualnega osebnega bitja in z njo tesno zvezane morale.

Schopenhauer, ki izhaja iz iste nemške imanentistične miselnosti kot Hegel, je v tem pogledu veliko bolj človeško bister in čuteč. Zanj je zgodovina Moloh, ki žre ljudi. Morala obstoji zanj predvsem v kljubovanju krivicam zgodovine.

Mi pa kličemo proti Heglu s pred kratkim umrlim katoliškim filozofom Jacques Maritainom: „Tudi zgodovina bo morala pred božji sodni stol!“

Nemški pisatelj Walter Benjamin je zapisal, da je bila zgodovina pisana do sedaj večinoma s stališča zmagovalcev in gospodovalcev, treba bi jo bilo pa napisati na novo s stališča tistih, ki so zatirani, tistih, ki jim mogočniki ne puste do besede, tistih, ki brez svoje krivde niso prišli do uspeha.

Toda tudi napor, ki niso bili kronani z zasluženim zmago, imajo lahko svojo veličino, svojo moralno silo, svojo notranjo moč in konsistenco. Govornik je navajal primer rimskega imperija, ki je po tolmačenju pesnika Virgila izšel iz moralne sile razrušene in požgane Troje. Trojanski knez Enej, begunec in brezdomec, je bil njegov ustanovitelj. Navajal je srbsko Kosovo, ki je držalo srbsko moralo pokoncu skozi pet stoletij. In končno je citiral kitico pesmi „Hanibal“ nemškega pisatelja in misleca Paula Ludwiga Landsberga, ki pravi:

„Preudarna smelost tvojega prehoda
čez Alpe,
in novi bojni slog v bitki pri Kanah,
ustrahovanje Rima: vsi ti napor
vredni Herkula
zbledijo pred veličino tvojega pogina.“

Govornik je končno pozval prisotne

SPOMINSKA PROSLAVA ŽRTEV REVOLUCIJE

Vsako leto se slovenska skupnost v Buenos Airesu pokloni žrtvam, ki jih je prizadela komunistična revolucija v Sloveniji kakor tudi nacistična in fašistična okupacija naše domovine v letih 1941–1945. Prvo nedeljo v mesecu juniju, ki je bil 1. 1945 mesec množičnih pomorov slovenske protikomunistične vojske, se zbero Slovenci ob spomeniku pobitim protikomunističnim žrtvam v Slovenski hiši, da pomolijo za pokoj njihovih duš in se oddolže spominu svojih dragih, s katerimi so še vedno povezani z vezjo krvi in prijateljstva. Ti mrtvi živo živijo z nami in Slovenci se zavedajo, da so bistveni del naše emigracijske skupnosti, in sicer tisti del, ki je vzvišen nad vse dnevno trenje in je nam vsem skupen in svet.

Tudi letos se je zbrala slovenska skupnost na dvorišču Slovenske hiše ob spomeniku v nedeljo 3. t. m. Skupina predstavnikov Slovencev v Argentini na čelu s predsednikom Narodnega odbora Milošem Staretom, predsednikom Društva Slovencev Božo Starihom, zastopniki naših borčevskih organizacij, zastopniki domov, ženskih zvez, itd. so položili na spomenik lep venec krvave rdečih rož. Nato je nastopil novo ustanovljeni Slovenski oktet (vodi ga Janez Mežnar in ga sestavljajo poleg njega še Janez Zorec, Janez Klemenčič, Janez Marinček, Janez Rode, Gregor Batagelj, Rok Kačar-Fink in Tone Mežnar), ki je svoj prvi javni nastop posvetil počastitvi naših žrtev, ko jim je zapel lepo ubrano nekaj naiznaimnejših vojaških pesmi: Kje so tiste stezice, Soča in Dobrdob. Nato je delegat slov. dušnih pastirjev v Argentini, msgr. Anton Orehar, opravil pogrebne molitve pred spomenikom. Po molitvi se je množica podala v dvorano in zasedla vse prostore tudi na balkonu, tako da je bila vsa dvorana napolnjena pri sv. maši, ki jo je skupno s slovenskimi dušnimi pastirji dr. Gogalom, dr. Starcem, Prebilm, Škerbecem, Lamovškom in Borštnarjem koncelebriral msgr. Orehar. Pri sv. maši je pel slovenski pevski zbor Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija. Liturgični napovedovalec je bil lic. Marian Šifrer, berila sta brala arh. Jure Vombegar in ga. Milka Pezdričeva. obredno posodje pa so prinesli predsednik Božo Stariha, France Pernišek in Joža Andrejakova. Cerkevni govor je imel msgr. Anton Orehar, ki je razvil tele misli:

„Te spominske prireditve so obnova dogodkov iz preteklosti v ta namen, da jih vzamemo za zgled svojega sedanjega življenja. V teh razmerah, v teh krajih, živimo na polobli zemlje, kjer vre, in v deželi, kjer ni najbolj mirno. In v teh časih in razmerah moramo izpolniti svojo nalogo:

1. Spoznati znamenje časov. To je bilo vodilo 2. vatikanskega koncila in mora biti naše vodilo. Kaj je nevarno danes za nas in kaj moramo storiti v teh nevarnostih zase. Kaj povedati mladim ljudem, kaj razložiti ljudem te dežele, med katerimi živimo in kateri do stokrat doživljajo dogodke, za katere imamo mi svojo skušnjo. Ne smemo misliti, da smo z odhodom 1. 1945 dovršili svojo nalogo. Vršiti smo jo morali ves čas in posebej danes. Sramotno bi bilo, če bi se kdo danes skril, češ jaz sem že opravil, se zadosti izpostavil, naredil smo del svoje dolžnosti, drugi važnejši nas čaka danes v tej deželi. Vaše otroke loviš danes revolucionarji po šolah, po mestnih voglih, nikjer niso pred njimi zavarovani, poučiti in obvarovati jih moramo mi s svojim delom.

2. Živeti moramo spoznano resnico. Biti pripravljeni na žrtve, kakor so bili naši junaki. Ni jim bilo lahko pustiti domačij, družin, služb, lepih mest. Stori-li so to in nazadnje žrtvovali svoje življenje. Ni bilo takrat lahko se oddolžati sredi znot po delavnicah, šolah, po kmetijah na vaseh, kjer niste vedeli, kdo hodi okrog vas. Tudi danes tukaj ne vemo, kdo hodi okoli nas, okoli naših rojake, naj ne pozabijo padlih bratov. Kdor bi jih pozabil, bi sebe pozabil: preveč je bila namreč naša usoda sp-jena z njihovo.

ših otrok. Ne smemo si delati utvar, razmere niso tako mirne in ne tako jasne. „Bog našega Gospoda J. Kristusa, naj nam da modrosti in razodetja, da bi ga spoznali in da bi vedeli, kakšno je upanje, v katero nas je poklical. Varovali so naši junaki svoje življenje, a skrbeli so za celoto. Če kdaj, se moramo mi danes tesno združiti okoli ene misli in dela, da se obdržimo. Naj ne izpolnimo napovedi Martina Fierri, katero citirajo v tej stiski tukaj in velja polno za nas: „Kadar se bratje pripravijo med seboj, jih tujci požro.“

3. Iskati moramo božjo pomoč. Sami smo priče, kako je bilo težko spoznati znot pred 35 leti v domovini, koliko velikih duhov se je zmotilo in odšlo za znot. Nič ni pomagalo, da so kasneje znot spoznali in priznali: Stotine mladih ljudi je šlo za njih zmotnimi navodili in žrtvovalo brez potrebe svoje življenje. Stotine jih še danes živi v znoti, čeprav so se njih zmotni voditelji po spoznanju resnici, vrnili na pravo pot, njihovi učenci so ostali v trdnjejši znoti do danes. Zato je za te razmere važno, da spoznamo, kaj moramo mi danes storiti. Potrebna nam je moč, da to storimo, da se ne vdamo komodnosti, da se v te odločitve ne bomo več mešali. Zgodovina in Bog nam po razmerah časa in kraja nalagata našo dolžnost in odgovornost. Izpolnimo jo, da bomo vredni pridružiti se spominu slave naših žrtev!“

Po sv. maši je imel „spominsko meditacijo“ univ. prof. dr. Milan Komar, ki jo je podal kot bivši domobranski častnik in kot filozof. Povzetek objavljamo na uvodnem mestu.

Po govoru se je oder stemnil in prikazal se je recitacijski zbor pod vodstvom Stanka Jerebiča, ki so ga sestavljali gđ. Kristina Golobova, Lučka Pavšerjeva in Maruška Batageljeva ter Pavle Fajdiga ml., Tomaž Rant in Janez Jerebič. Stane Jerebič je sestavil iz črne maše Jeremije Kalina ter njegove še neizdane zbirke „Turjaški labod“, balad iz časa revolucije, tekst, ki naj bi pokazal razne žrtve tega tragičnega razdobja v posameznih predstavnikih in na različnih krajih. Balado o turjaškem borcu in pevcu Rožancu, ki zapoje svoj labodji spev Ave Marijo pred streljanjem v Velikih Laščah, kamor so pripeljali povezane na isti žici Kožuha, Petelina, Zalokarja in brata Rožanca... je nato povezal z Beračico Nagodeško, ki je na Rabu izprošila košček kruha, pa ga je podarila otroku, da je s svojo smrtno rešila mlado življenje ter tako postala simbol sveta darežljivosti. Sledila je balada o Tonetu Duhovniku, ki je z brevijem v roki šel v smrt v plinsko peč v nacističnem nemškem taborišču... Usoda male Režike v taborišču na Rabu in v Gonarsu je skušala prikazati Herodežev detemor italijanskih fašistov nad našim narodom. Pismo iz Vetrinja pa nas pripelje že v Kočevske pokole, kjer so padli naši fantje v desetisočih...

Te nove balade je režiser Stane Jerebič znal povezati v enoto z odlomki iz črne maše, ko je v početku imenoval množična morišča po slovenski zemlji, kamor je sovražnik vrgel Slovenijo, „kot v grob“ Golobova je presunljivo podala klic: Joj, kdo bo obstal?! In ta verz, povit v žalostno melodijo, je potem povezoval vse balade med seboj, da je končno v zadnjem recitacijskem stavku ob berilu o dvanaistisočih pobitih pri raznih narodih in končno pri slovenskem izzvenel v enakomerno recitacijo meniške množične monotonske zahvale za veličastno onostransko zmago: Deo gratias!

Tako sta spominska meditacija govornika prof. Komarja in recitacijski cikel Jeremije Kaline v uspehi priredbi in dobri izvedbi recitacijskega zbora pod vodstvom Staneta Jerebiča izzvenela v isto misel o skrivnostni, nam nerazumljivi metafizični vrednosti naših revolucionarnih žrtev.

Za konec je Skubičeva mladinska godba zaigrala pesem Oče, mati, ki jo je povzela in nato pela vsa dvorana stoje ter tako dala še enkrat spoštovanje spominu njih, ki so tudi s to pesmijo šli v smrt.

La anacronía del marxismo

Eudocio Ravines, el conocido publicista mejicano, enjuicia así al marxismo, en un reciente artículo, publicado en el diario La Prensa de Buenos Aires:

“El marxismo, a la luz de la experiencia histórica, sólo tiene validez hoy para la burocracia que vive del marxismo, y para los propagandistas a soldada, o para los tontos inútiles, los emotivos, los resentidos sociales, los sentimentales incurables o los pobres diablos envueltos en lo mismo.

Científicamente, el marxismo carece de toda validez. Todas sus leyes, todas sus tesis, todas sus teorías, están refutadas por la realidad. Y se sabe bien que, sin apoyo de la realidad, no puede existir teoría válida.

La teoría de la lucha de clases entre burguesía y proletariado es otro cuento para hacer dormir de pie. Nunca el proletariado estuvo más interesado en trabajar armoniosamente con la burguesía para obtener mayor participación y para incorporarse más a la vida burguesa. El descalabro ha sido tal que los marxistas han debido recurrir a los “intelectuales y centros de estudios superiores” para mantener la ficción de la “lucha de clases”, movilizándolo no al proletariado — como recetara Marx, siempre “científicamente” — sino a gentes que jamás trabajaron con sus manos y a masas aún parasitarias, como es el caso de los estudiantes mantenidos por sus papás. El marxismo es definido por la realidad como la más dramática frustración de nuestro tiempo.”

Znamenje zvestobi

V nedeljo, 3. junija, je bila tudi slovenska radijska ura posvečena spominu naših pobitih junakov. V oddaji je imel govor Boštjan Petriček, ki je izrazil sledeče misli:

„Spoštovane matere in očetje, drage sestre in bratje.

Osemindvajset let že se srečujemo na ta dan junakov ob znamenju naše zvestobe. Sestajamo se v mislih kjerkoli v svetu, svojci z vseh celin, ob umišljenih kostnicah junakov, katerih mučniške kosti prhne po tujčevih taboriščih ali leže še zmeraj zavržene in razmetane po kastiščih domovinskih brezen groze, po jamah, ki jih je kopal bes navidez zmagovitiga sovraštva, da zniči vanje dozdevno poražena počela pravičnosti.

Prav poraz te pravične pravde je vzročni vzrok in temeljni kamen našemu zdanskemu bivanju. Daje mu smisel. Nam pa nakazuje načelno držo in jo usmerja v vrednoto. Upor proti zmagovalcu krivice je hoteni unik v odkrito opozicijo; je tudi namerno vidni protest proti ne-pravici.

Ni lahko tako stališče. Dolgotrajno terja žrtve, nalaga mnoga zapostavljanja in zahteva neizprosno zvestobo prvobitni, čeprav trenutno neuspeli zamilili.

Seveda je lagodnejše življenje ob zmagovalcu. Predvsem takrat, kadar gre za navidezno zmago nepravilne ideje. Največkrat celo ne gre za zmago kot tako. Bolj kot le-ta sama po sebi, so vabljive stvarne dobrine in telesne ter razpoloženske udobnosti, dosegljive po takem malikovanju. Največkrat so to cenena slepila, ki zamore čut za moralno rast. Ne zmaga ne uspeh, nista vselej dokaz pravice. Krivični dobitki zavajajo v ne-moralo.

Prav tako ceneno slepilo je tudi namerno odvrnjanje spomina na neuspeh, tlačenje neblage preteklosti v pozabo. Predvsem kadar gre za nezasužen, tragičen in navidezen poraz.

Ne kaže namreč zatajiti samega sebe, kajti naša doživljaja obstajajo za vselej istovetna z nami samimi. Beg pred stvarnostjo, pred doživeto nesrečo, je beg pred samim seboj in vodi edino le lahko v prazno. Človek pa, ki ni ukoreninjen v nobeno vrednoto in je stalno na begu pred nepotvorljivo resničnostjo, tak človek je še pravi in resnični brezdomec. Je kreitura zablod, pa nasisi bo zunanji videz uspeha in zadoščenja še tako briljanten.

Ni mesta za Slovence v italijanskih strankah

V Italiji bodo v nedeljo, 17. junija, deželne volitve. Nanje polagajo tudi tržaški in goriški Slovenci veliko važnost. Kot se je godilo od nastopa komunističnega režima v Jugoslaviji pa do danes, skušajo domači režimovci siliti Slovence v italijanske stranke, seveda v socialistično in komunistično. Primorski rojaki so spriči teh volitev zavzeli jasno stališče, ki ga lepo obrazloži izjava v goriškem Katoliškem glasu. Zaradi važnosti te izjave in nje jasnosti, jo objavljamo v informaciji našim bralcem:

„Vsaka narodna manjšina skuša čim trdneje in vztrajno zagovarjati svoje

Kaj drugega je soočenje s stvarnostjo, s svojim resničnim, nepotvorjenim jazom. Nezaslužen, dozdevni porazi pa so neizgledni vrec moralnih sil in energij. Zvestoba plemeniti ideji je vir plemeniti značajni rasti. Je oblikovalec velikih ljudi in velikih storitev. Je pot k velikim uspehom in k velikim zmagam pravice, ki s svojim obstajanjem proži nove pobude in varuje človeka pred mr-tvilo.

Zaradi pičlega časa naj le mimogrede spomnim predvsem — in z največjim ponosom — na tragično zgodovino slovenskega naroda. Kdaj že bi ne bilo več sledu za nami, če ne bi v posmeh vsem vekovnim zatiranjem naši pradedje vse do naših očetov zvesto vztrajali ob svojem prehotenju po slovenski narodni in duhovni svobodi.

Do neveselih zaključkov privede tudi razmišljanje o verjetnem evropskem — ne samo srbskem — zgodovinskem razvoju, če ne bi bili Srbi ostali zvesti svoji ideji še po porazu na Kosovem polju.

Poljaki, narodi španske države, judovsko ljudstvo in gotovo vsak narod, ki je mogel zgodovinsko obstati, se je moral zatekati po energije v spomin na svoje tragične skušnje. Slavni dosežki mnogokrat zbledijo pred dostojanstvenostjo propada. Rimski pesnik Virgil govori v svoji epopeji Eneida o trojanskem princu Eneju, kasnejšemu ustanovitelju rimskega cesarstva, kot sinu, ki mu je ljubezen in zvestoba do očeta in očetovih vodil premagovala trdo pot do cilja, čeprav mu je oče na umiku po porazu v Troji obležal v zdomstvu na tej poti kot brezglavo truplo brez imena.

Spoštovani, dragi starši! Za tako vztrajno zvestobo svojim idealom prosimo danes vas — mi, vaši otroci, vaši vnuki, da bomo lahko tudi mi ostajali zvesti vam in rasti iz plodnega zrnja. Kajti jalovo seme rodi lahko le jalove pleve, ne pa zdravega sadu. Sveti Janez pravi v 15. poglavju: „Kakor mladika sama od sebe ne more roditi sadu, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni.“ In še pravi sveto pismo: Kdor je ponižan, bo povišan.

Naj nam tedaj postane, dragi rojaki, vsakoletno srečanje ob prazniku junakov naše simbolno znamenje zvestobi, kot so naša poljska znamenja priče ljubezni in zvestobe tragičnim doživljenjem.

Sava mučenikom, čast junakom!“

interese. Čuti se ogroženo v svojem bivanju in ohranitvi svoje narodne samobitnosti. Zato si na vse načine prizadeva braniti in gcjiti svoje duhovne vrednote in glavne značilnosti. Sem spadajo predvsem jezik, običaji, kultura. Zato je tudi prva skrb vseh pripadnikov narodnih manjšin, da si zagotovijo nemoten kulturni razvoj, obenem pa tudi pridobijo vse tisto, s čimer lahko nastopajo v javnosti kot posebna skupnost v odnosu do večinskega naroda.

Kdo pa naj skrbi za to, da bo narodna manjšina dejansko predstavljala pravi subjekt v javnem življenju večin (Nad. na 2. str.)

EVROPA REŠUJE VALUTNI PROBLEM

ZDA SKRBI ZA OBRAMBO

V razvoju odnosov med ZDA in Zahodno Evropo sta v zadnjih tednih stopila v ospredje dva elementa, ki ju v Washingtonu smatrajo za važna, medtem ko imajo v Zahodni Evropi druge zadeve za važnejše. Gre za znano Kissingerjevo izjavo o tkim. novi atlantski listini, ki jo je dal, po Nixonovem ukazu, takoj po letošnji Veliki noči in za Watergate škandal, ki pretresa ameriško javno mnenje in daje temelje Nixonu samemu.

Nixonov zunanjepolitični svetovalec Kissinger je bil podal načrt o nadaljnjih severnoameriških odnosih ZDA do Zahodne Evrope, ki naj bi temeljili na večjem gospodarskem sodelovanju, medtem ko bodo ZDA še naprej vojaško ščitile Zahodno Evropo, kakor doslej. Nixon je s to izjavo hotel Zahodni Evropi zagotoviti ameriško zaščito na predvečer zasedanja tkim. vseevropske varnostne konference, ki so si jo zamislili sovjeti, da si formalno zagotovijo gospodstvo nad Vzhodno Evropo.

Ameriška vlada pa je po nekaj tednih ugotovila, da se Zahodna Evropa ne meni veliko za severnoameriški načrt, temveč ima svoje probleme, predvsem finančne, ki jih hoče rešiti pred

vsemi drugimi. Zahodna Evropa se tudi ne meni veliko za Watergate škandal, ker ga smatra za notranji severnoameriški problem in je mnenja, da severnoameriško zunanjepolitična linija ostaja pod vsakokratnim ameriškim predsednikom skoro v celoti nespremenjena.

V Zahodni Evropi menijo, da bi bilo brez smisla začeti reševati vprašanja obrambe, trgovine in financ, dokler ne bo rešeno vprašanje neprestano se ponavljajočih valutnih kriz, ki zadnja leta pretresajo svobodni svet. Ugotoviti in potrditi je treba vrednost posameznih zahodnih valut, ker je sicer nemogoče računati stroške obrambe ali vrednost trgovske izmenjave med svobodnimi državami. To je po mnenju zahodnoevropskih strokovnjakov najvažnejši problem, ki ga bodo morale rešiti svobodne države.

Zato je o tem vprašanju razpravljala Brandt z Nixonom, zato je o istem problemu govoril britanski predsednik Heath s francoskim Pompidoujem in zato je ta o istem problemu govoril z Nixonom na svojem nedavnem srečanju z njim na Islandu.

ZDA sodelujejo z latinsko Ameriko

VEČ DEJANJ, MANJ BESED

Severnoameriški zunanji minister Rogers, ki je nedavno obiskal osem latinskoameriških držav, med njimi tudi Argentino, je po vrnitvi v Washington izjavil, da je bilo najzanimivejše, kar je odkril na svojem potovanju to, da v latinski Ameriki močno narašča nacionalizem. „Posamezne vlade vidijo v nacionalizmu sredstvo za doseg višje življenjske ravni prebivalstva, kar ni v nasprotju s severnoameriško politiko do latinskoameriškega kontinenta“, je izjavil Rogers. „Mi pozdravljamo nacionalizem“, je dodal.

Rogers je tudi izjavil, da bodo ZDA bolj aktivno posegale v nadaljni razvoj v latinski Ameriki ter so:

1. Pripravljene sodelovati z vsako državo posebej, ne pa z vsemi v celoti, kakor so to delale doslej; 2. ZDA bodo podpirale regionalni razvoj, tudi če na

bodo v njem direktno zainteresirane; 3. ZDA bodo krepile Mednarodno organizacijo in 4. ZDA bodo tesneje sodelovale z latinskoameriški državami pri reševanju globalnih problemov.

Rogers je tudi poudaril, da je za latinsko Ameriko nujno potrebno gospodarsko planiranje in manj govorjenja. Rogers je obiskal Mehiko, Kolumbijo, Nicaragua, Venezuelo, Peru, Brazil, Argentino in Jamaico.

DR. JOŽA BASAJ — UMRL

Ob zaključku lista smo dobili sporočilo, da je v št. Jakobu v Rožu umrl po dolgotrajni bolezni v nedeljo 3. junija, dr. Joža Basaj, prvi predsednik Narodnega odbora za Slovenijo. Pokopali so ga v torek, 5. junija.

NI MESTA ZA SLOVENCE V ITALIJANSKIH STRANKAH

(Nad. s 1. str.)

ske države? Kdo bo lahko dosegel, da neka manjšinska narodnostna skupnost ne postane le etnični rezervat ali folklorna zanimivost, namenjena študiju zgodovinarjev ter etnografov? Treba je predvsem, da se manjšina zave lastne odgovornosti pri zagovarjanju svojih pravic in s tem potrebe po tudi političnem nastopanju. Razume se, da gre pri tem za samostojno nastopanje, ki naj združuje pripadnike neke narodne manjšine in tako v čim večji skupnosti in edinosti doseže čim večji prodor in uspeh v svoji borbi za obstoj. Samostojna politična organizacija manjšine lahko edina postane veljaven partner pri večinskem narodu in njegovih odgovornih oblasteh. O tem se lahko izkustveno prepričamo v naši pretekli in novejši zgodovini. Lahko pa to tudi preverimo, če pregledamo samo ostale narodne manjšine v Italiji. Južnotirolski Nemci so si s svojim lastnim političnim nastopom prbrorili vrsto osnovnih pravic in tudi širšo veljavo v državi (saj se kot manjšinska stranka celo pogajajo npr. z ostalimi strankami večine o vladnih programih). Tudi francoske skupine v Dolini Aosta nastopajo kot manjšinske organizirane politične skupine. Vse druge manjšine v državi, ki tega na praktično padejo na raven folklorne ali kvečjemu jezikovne manjšine. O tem pričajo primeri Furlanov, Provencalcev, Kataloncev, Albancev itd.

Kako je z nami Slovenci? Tudi za naše razmere v vsem veljajo zgornje ugotovitve in praksa sama nam je to že zdavnaj potrdila. Nimamo nobenega drugega izhoda izven lastnega političnega nastopanja.

Javnost v državi ter izven nje bo vedela za nas le, če se tudi uradno politično predstavimo kot slovenska formacija. Narodna manjšina si ne more in ne sme dovoliti luksusa, da s svojimi pripadniki polni vrste tujih večinskih strank!

Nevarnost asimilacije in škodljivost vstopa v večinske stranke

Da je to res, je pokazala že vsa naša zgodovina zadnjih desetletij. Ko so slo-

venski levičarji ukiniteli lastne politične formacije, so stopili v glavnem v italijansko komunistično in italijansko socialistično stranko. V teh strankah se posamezni slovenski pripadniki izgubijo v morju večine ter ne morejo uveljaviti svojih samostojnih idej in načrtov. Vezani so na vsedrjavna, deželna, pokrajinska in lokalna vodstva. Njih vloga obstaja v glavnem v tem, da predstavljajo ob volilnih tekmah s svojo prisotnostjo vabo slovenskim volilem in v večini primerov ti kandidati slovenskega jezika na teh listah niti ne prodrejo. Če se to kdaj zgodi, vseeno kot izvoljeni predstavniki ne morejo samostojno nastopati in so povsod — od parlamenta do občinskih svetov — vezani na strogo partijsko disciplino.

Še posebej velja to za sedanje želene volitve. Na italijanskih levičarskih listah bo več slovenskih kandidatov. In to na listah od Beneške Slovenije do Tržaške le za vabo slovenskim volilem. V samih levičarskih glasilih smo npr. brali, da nimajo možnosti izvolitve. Zakaj potem vztrajati na takih demagoških pozicijah? Zakaj slovenskim volilem priporočati, naj oddajo glas tujim listam in s tem le pripomorejo izvolitvam neslovenskih kandidatov?

Smo proti vključevanju v katerokoli neslovensko stranko, naj gre pri tem za levičarsko ali sredinsko. Da o desničarskih sploh ne govorimo. Tudi glavna večinska stranka, ki se sklicuje na svoj krščanski program, naj se zaveda, da je zamen vabiti v njene vrste tiste Slovence, ki imajo že lastno politično in demokratično organizacijo, ki temelji na sorodnih duhovnih temeljih. Prav v odločnem „NE“ vsakemu vtpaljanju v tuje politične vrste bomo Slovenci zaprli pot vsaki asimilaciji, ki jo podobna mešanja prinašajo. In prav komunistična fratelančna politika nam je lahko pri tem v tragično opozorilo. Šli bomo naprej s svojo lastno manjšinsko politično organizacijo, ker le v taki izbiri vidimo edino možno in stvarno manjšinsko politiko.“

Mednarodni teden

Ameriški astronomi v Skylabu-I živijo normalno življenje, kakor na Zemlji, le da se gibljejo v breztežnem prostoru. Tudi večino tehničnih poskusov, ki jih imajo v programu, so doslej mogli brez posebnih problemov izvršiti. Uspešno deluje tudi teleskop, ki so ga usmerili na Sonce ter so v Houstonu poslali več astronomskih fotografij te naše najbližje zvezde. S teleskopom fotografirajo posamezna področja na soncu ter je na fotografijah razvidna do podrobnosti aktivnost sončnih peg. Prav tako so v Houstonu dobili nove, fotografije sončne atmosfere.

V Grčiji je vojaška vlada odpravila monarhijo in proglasila republiko. Grški kralj Konstantin, ki živi v izgnanstvu v Rimu, je izjavil, da se bo boril „kot vojak“ za „vrnitev demokracije v Grčijo“. Letos julija namerava vlada s plebiscitom potrditi pravilnost svoje odločitve.

Sovjetsko nadzvočno letalo Tupolev-144 je na letalski razstavi v Parizu v ekshibicijskem poletu v zraku eksplodiralo pred očmi nad 300.000 gledalcev in v kosih zgrmelo na tla. Ubita je bila šestčlanska posadka, poleg nje pa je bilo ubitih še osem domačinov, ki so izgubili življenje pod udarci padajočih kosov letala. Sovjeti so hoteli konkurirati britansko-francoskemu nadzvočnemu letalu Concorde. V ZDA te vrste letal ne nameravajo graditi, temveč so se zagnali v izum raketnih potniških letal.

Britanska princesa Ana se je zaročila z angleškim tankovskim polkovnikom Markom Philipsom. Philips je trenutno z neko tankovsko edinico v Bergen-Hohenu v Zahodni Nemčiji.

Sovjetski vojaški ataše v Parizu je na letalski razstavi v Parizu ukradel nekatere razstavljene predmete. Policija ga je aretirala.

Na Irskem so izvolili za novega predsednika 68 letnega protestanta Erskina Childersa. Dosedanji predsednik Eamon de Valera v 90 letu, po 14 letih predsednikovanja, odhaja v pokoj. Doslej edini protestantski predsednik Irske je bil leta 1939 Douglas Hyde.

Zmešnjava v sovjetskem gospodarstvu

POTROŠNIŠKI ODBOR

Kljub vsej komunistični propagandi o visoki življenjski ravni v ZSSR se prebivalstvo v tem, že nad petdeset let starem komunističnem kolosu muči z neprestanim pomanjkanjem najosnovnejših življenjskih potrebščin in se bori z vsemogočno državno birokracijo, ki vztrajno ohranja v gospodarstvu zmešnjavo.

Sovjetska partija je te probleme že skušala rešiti na različne načine, ni pa ji doslej uspelo. Letos je postavila na vrh svoje gospodarske zgradbe nov tkim. Potrošniški odbor, ki naj bi skrbel za pravilno razdeljevanje vsakdanjih potrebščin med prebivalstvo. Sestavljen je iz predstavnikov 2000 različnih partijskih in nepartijskih organizacij in je

„Čep rav premislmo, ljudje ne grešijo toliko zaradi naravnih nagonov, ki jih k temu silijo. Večinoma padejo v greh zaradi zunanjih dražil, ki jih je izumila bolesta človeška radovednost in ki preko mere dražijo strasti.“

Sv. Tomaž Akvinec, 2-2, 142

Iz življenja in dogajanja v Argentini

V dobrih desetih dneh, odkar je peronistična vlada prevzela oblast, že lahko vidimo delno smer, ki prevladuje v začetku njenega delovanja. Soglasje, ki ga opazimo na večini delovnih polj, je prvi pozitivni odsev, ki je sledil objavi sestave vlade. Imenovanje ministrov je bilo presenečenje za marsikatero opazovalca, kljub temu, da so imena že krožila zadnje dni. Vlada je poizkus (ali namen) vztrajne, a mirne linije v tako imenovani revolucionarni ljudski vladi.

Poznavalci argentinske politike se nikakor ne plašijo pred imeni. Niti ne pred imenom „revolucija“ ali „revolucionaren“. V tem trenutku se nahajamo na prehodu med vlado „argentinske revolucije“ in „ljudske revolucionarne vlade“. Vendar ta vlada, vsaj kolikor lahko sodimo po njenih ministrih, ne bo „revolucionarna“ v grobem pomenu besede. Zmožnosti in resnosti večine ministrov ni mogoče zanikati. Na gospodarskem področju bo vodil usodo države José Gelbhard, bivši predsednik peronistične Glavne gospodarske konfederacije. Pravosodni minister dr. Benítez; notranji dr. Righi (najmlajši minister 35 let); minister za vzgojo je dr. Taiana (kateraga ime je krožilo kot možen kandidat za predsednika, dokler ni bil za to mesto določen dr. Cámpora). Minister za delo pa je po stari peronistični praksi predstavnik sindikatov in sicer /kovinski dirigent Otero, član najmočnejšega argentinskega sindikata.

Še bolj sintomatična so imenovanja državnih tajnikov in podtajnikov, kjer so našli mesto tudi številni ljudje (seveda peronisti) katoliške linije. In opaziti je zadnje dni, da se vedno bolj pogosto poudarja, da je peronizem gibanje „narodne in krščanske vesbine“. Mnenje opazovalcev na splošno je, da sedanja vlada ne bo izvedla „revolu-

cije“, kot so jo pričakovali levičarski krogi zunaj in znotraj peronizma. Pač pa ima zaradi posebnih okoliščin izredne možnosti spraviti državo v gospodarskem in socialnem oziru na mnogo bolj-ši položaj, kot pa ga je imela doslej.

Razhod peronizma in skrajnih levic je bil viden takoj od prvega dne, ko je sam predsednik Cámpora z balkona vladne palače obdolžil ekstremiste, da so oni povzročili nemire ob nastopu. Takoj tisto noč so isti levičarski krogi ponovno presegli kontrolo vlade ob izpustu političnih zapornikov in raznih gverilecev. Takoj je vlada opazila, da to pot ne more nadaljevati. Perón sam je bil prvi, ki je ostro napadel „gorile in trockiste“. Za njim so isto obsodbo izrekle razne peronistične organizacije in znova je prišlo na dan geslo „Ni yan-kis ni marxistas, peronistas“ (ne yan-keji, ne marksisti, peronisti). In geslo za „socialistično domovino“ je bilo zamenjano s „peronistično domovino“.

Še delj je šel takoiimenovani „Comando Central de Seguridad del Movimiento Justicialista“ (Centralna komanda varnosti justicialističnega gibanja), ki opozarja vse „levičarje, komuniste, leve socialiste, ERP, trockiste. ljudsko avantgardo in komunistično intersindikalo.“ in govori o ostrih ukrepih in, če treba o „smrtni kazni“.

Medtem pa se vladna ekipa trudi z normalizacijo univerz, cenami mesa in „socialnim soglasjem“. Peronistični gospodarski minister in delavski minister le s težavo peljeta do soglasja svoje bivše gospodarske in delavske tovariše.

deno po negospodarskih marksističnih načelih, je v gospodarskem kaosu. V sovjetski republiki Takidžistan npr. primanjkuje ključavnic in kljuk, krtač in jedilnega pribora, na neki kolektivni farmi so zamenjali kavo z gnojilom, v mestu Ivanovo so se znašli brez piva, v Volgogradu je več mesecev stal vlat, naložen z zelnatimi glavami, ki so vse zgnille, medtem, ko ga v mestu na trgu ni bilo mogoče kupiti, itd. Do lanskega oktobra se je v Sovjetiji v državnih skladiščih nabralo za 5700 milijonov dolarjev neprodanih oblek, ker so bile slabe kvalitete. Pozneje so jih prodajali pod ceno in je pri tem država izgubila skoro 500 milijonov dolarjev.

Sedaj kremeljski veljaki menijo, da bodo enostavno z dekretom, s katerim so ustanovili Potrošniški odbor, rešili vse te probleme.

Andrej Amatrik, 34 letni sovjetski zgodovinar, ki napoveduje propad sovjetskega sistema za leto 1984, je bil znova aretiran „zaradi napadov na državo“. Pred nekaj dnevi je bil izpuščen iz koncentracijskega taborišča.

Slovenija v svetu

Pretekli teden so bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu predavanja, namenjena predvsem mladini. Osrednja tema je bila ideja o Sloveniji v svetu, v teoriji in praksi.

Trije predavatelji so razglabljali o tej ideji. Prvi večer je Milan Magister govoril o teoretski podlagi Slovenije v svetu. Razložil nam je, da je zadnji namen te zamisli Slovenec, ki živi v svetu, na katerem koli kontinentu. Pomč rojakom, ki žive posamič, ločeni od večjih skupin, povezava vseh, posameznikov in skupin z namenom uditve narodne samozvesti, kulturne rasti, ekonomskega napredka, ojačenje vpliva na svet, itd. Slovenija v svetu naj bi združila, povezala in usmerila vse slovenske duhovne in materialne sile v svetu, da bo vsak slovenski rojak, ki se udeležuje v svetu, čutil, da stoji za njim vsa slovenska družina.

Naslednji večer je govoril mladini Pavel Fajdiga o isti Sloveniji v svetu, a bolj iz praktičnega vidika. Analiziral je najprej današnjo strukturo slovenskega naroda: *glavnina*, ki živi v Sloveniji, *zamejstvo* — Primorska in Koroška — in *zdomstvo* v zapadni Evropi, Ameriki in Avstraliji; nato je primerjal te dele naroda med seboj v družbeno-pravni ureditvi, kulturi, gospodarstvu, politiki in veri. Prav tako kot prejšnji predavatelj, je tudi Fajdiga

poudaril pomen in temeljno važnost povezave slovenskega človeka v svetu. Ta povezava pa je osebna ali pa skupinska (med organizacijami). Nekaj te povezave že danes obstaja, treba jo je samo povečati, tako npr. obstaja danes precej osebne povezave med posamezniki na podlagi poznanja od prej. Pa tudi skupinske povezave v neki meri imamo; *kulturna*: publikacije večini založb pridejo na vse kontinente; iz Argentine Svobodna Slovenija, Zborniki, SKA, itd.; *gospodarska*: na tem področju bo potrebno orati ledino; *gospodarska* podjetja naj navežejo stike za medsebojne informacije, ip. *Idejnopolitična*: stranke in Narodni odbor za Slovenijo so strukture, ki že obstajajo. Poudaril je dejstvo, da je nujno potrebno, da tudi mladina najde stike med seboj in se poveže, kajti od nje odvisi, da se zamisel Slovenije v svetu uresniči ali ne. Stiki so danes mnogo bolj možni, kot so bili pred leti. Svet se je danes znatno zmanjšal z modernimi komunikacijskimi sredstvi.

Govoril je o možnostih izmenjave slovenskih študentov, med severno in južno Ameriko. Iz tega bi izšla poznanstva in prijateljstva v korist študentov v severni kot naših tu na jugu, kajti ta stik je mogoče na podlagi slovenske.

Tretji večer je govoril predsednik

NO Miloš Stare o stanju Slovencev v zamejstvu. Iz njegovih besed smo od bliže spoznali težave naših rojakov v Avstriji in Italiji, kjer se kot manjšinski narod borijo za svoj narodni obstoj. Poudaril je, da se čuti vpliv iz Slovenije v tem, da se pojavlja marsikje idejna nejasnost. K temu pripomore tudi odnos matične domovine, ki daje zamejskim Slovincem v boju za svoje narodne pravice pomoč in oporo predvsem tako in v toliko, v kolikor je v interesu partije odnosno komunistične ideologije. Razveseljivo pa je, da je tudi med mladino mnogo takih, ki ne klonijo in vodijo pravični boj sloeneč na trdnih in jasnih načelih.

Četrti večer je bil posvečen debati vseh treh predavanj. Vsi udeleženci so se udeleževali razgovora in prišli do spoznanja, da Slovenija v svetu mora postati živ organizem, ki bo živel za slovenstvo, ga branil in zastopal v svetu, ga širil in bogatil. Ta organizem pa bo živ le, če bodo živi njegovi udje in naše ustanove v svetu. Hočemo vzdrževati Slovenijo v svetu, ona pa nas bo ščitila in omogočala narodni obstoj. Naše sile pa bo treba usmeriti tudi v prizadevanje, da bo tudi narod znotraj meja domovine pravilno vrednotil svobodo in narodnost.

Vse štiri večere je pripravila Slovenska krščanska demokracija v želti, nuditi naši mladini pomoč in oporo pri njeni narodni rasti.

J. Ž.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Zadnji teden v maju so se vrstili koncerti v okviru drugega festivala z naslovom: „Dnevi glasbe Sveti Stefan — Budva“. Na skupno 13 stilno zaokroženih koncertih so glasbeniki iz vseh republik predstavili svoje dosežke, ki jih je bilo vredno ponoviti pred izbrano jugoslovansko in inozemsko publiko, kritiki in predstavniki tujih agencij, ter jih posnete na magnetofonske trakove predstaviti vsaj javnosti. Zaradi omejenih finančnih sredstev (vsaka republika krije vse stroške za svoje predstavnike) je bilo treba nekatere ponudbe za gostovanje slovenskih komornih ansamblov odkloniti in se omejiti na nastope solistov in dirigenta.

Prvi je med slovenskimi solisti nastopil violinist Rok Klopčič, ki je na Brahmsovem večeru ob spremljavi Ranka Filjaka zaigral dve sonati tega skladatelja. Hornist Jože Falout je z ansamblom Zagrebških solistov zaigral Haydnov koncert za rog in orkester. Že kar nenapisano pravilo je, da slovenski predstavniki posegajo po prvih mestih na jugoslovanskem tekmovalstvu mladih glasbenih umetnikov. Letošnji dobitnik prve nagrade, čelist Miloš Mleinič je nastopil z akademjskim komornim orkestrom glasbene mladine iz Zagreba na koncertu v Budvi ob dnevu mladosti.

Za slavnostno sklepno prireditev festivala je bil v nedeljo, 27. maja, v veliki dvorani hotela Avala v Budvi simfonični koncert, na katerem so izvajali odlomke iz Verdijevih oper. Koncert je vodil ljubljanski dirigent Samo Hubad. Poleg koloraturne sopranistke Nade Sirošević in tenorista Šimeta Mardešića sta nastopila dva solista iz Slovenije: sopranistka Vanda Gerlovčič in basist Jože Stabej.

VERŽEJ — Veržejci so zelo ponosni na svoje narcise, katere so vedno skrbno čuvali, da jih nadležni uničevalci ne bi uničili. Že nekaj let tudi praznujejo slovesno mesec narcis. Letos so 13. maja pripravili še poseben praznik narcis. Ker je bilo vreme izredno ugodno, so se ga udeležili mnogi turisti, ki so spremljali vrle Veržejce na poljano, kjer so pripravili lep folklorni nastop, med drugim so se poleg drugega pomerili tudi kosci, kar je na ravninskih predelih že prava redkost. Seveda ni manjkalo po slavi hudomušnih pripomb: Veržejci so čuvali narcise, da bi jih kdo ne potrgal, privabili pa so na poljane toliko ljudi, da so jim vse narcise pomendrali.

LJUBLJANA — Na drugem obnem zboru Zveze kmečkih društev za varstvo živine, ki se ga je udeležilo 80 delegatov, so ugotovili, da se je po treh letih od ustanovitve Zveze število društev z vseh povzpelo že na 27. Sprva je bilo vsega le 770 članov, sedaj pa jih je 11.000.

ŠENTILJ — Dober kilometer od meje je do 10. maja stal velik hlev mariborskega podjetja Agrokombinat. Stal je, ni pa bilo v njem živine; služil je le za skladišče umetnih gnojil in industrijske volne. Desetega maja pa je hlev pogorel in z njim vred tudi industrijska volna, delno je bilo uničeno.

Slovenska romanja na zahodu Argentine

Po končanem lujanskem romanju je odšel delegat msgr. A. Orehar na obisk med naše rojake v notranjosti.

Dne 17. maja je začel z duhovno obnovo v MENDOZI, kjer se pri mercedarkah zbira naša rojaka k svoji službi božji. Dva dni so se zbrali pri sv. maši in pridigli ter se tako pripravili na nedeljsko romanje — 20. maja — na Chalao, Marijino božjo pot v bližini Mendoza. Zgodaj zjutraj so se mladi zbrali v parku, se uvrstili v procesijo in v dobri uri poti peš odšli proti svetišču Lurške matere božje, prav blizu cerkve so ji prišli nasproti starejši, ki so se pripeljali z avtomobili in omnibusom. Ob prihodu so se uvrstili v procesijo in na koncu po pridigli ter petih litanijah obnovili posvečenje Marijinemu brezmadežnemu srcu. V opoldanskem odmoru, kjer so se med seboj pogovorili, so se zbrali ob treh, kjer je bila koncelebrirana sv. maša gg. Oreharja, Iv. Tomažiča in domačega dušnega pastirja J. Horna. Pri vseh pobožnostih je bilo ubrano zborovno in ljudsko petje, katerega je vodil prof. B. Bajuk, ki že več let žrtvuje po očetovi smrti svoje sposobnosti skrbi za pevski zbor. Udeležba rojakov je bila vse dni lepa, posebej tudi otrok in mladine.

Druga postaja obiska je bila SAN LUIS, kjer živi mala, a stanovita skupina naših rojakov. Msgr. Orehar je v prvih dneh obiskal slov. duhovnike, gg. Župančiča, brata Ogrina, ki delujejo v sanluiski škofiji, katere je tamonjši škof ob obisku zelo pohvalil.

V četrtek, 24. maja so se zbrali ro-

gnjilo, poleg tega pa tudi nekaj orožja. Požar je gasilo osem gasilnih avtomobilov iz Šentilja in Maribora, pa so imeli težave, ker ni bilo dovolj vode. Požar je uničil celotno poslopje, ki je merilo 12 krat 30 metrov, škodo so ocenili na 100.000 dinarjev.

LJUBLJANA — Na ljubljanskem kliničnem centru se je 13. maja začel drugi petdnevni tečaj za osteosintezo, ki se ga je udeležilo 150 zdravnikov, med njimi je bilo tudi nekaj strokovnjakov iz inozemstva. Osteosinteza je zdravljenje zlomov, kjer s pomočjo raznih kovinskih pripomočkov, vijakov, ploščic spoje enega ali več delov kosti. Novo metodo so začeli uporabljati leta 1960 v Švici, sedaj pa je že precej razširjen ta način pri nezgodni kirurgiji in ortopediji, ker precej skrajša ležalno dobo, niti ni treba mavčne obveze, razen tega pa še dosti bolj ohrani gibljivost sklepov.

MARIBOR — Mariborska Opera je kot zadnjo letošnjo premiero pripravila med Slovenci malo znano opero Laoša Janačka „Katja Kabanova“. V naslovni vlogi je pela Ada Sardova, glavne vloge pa so še imeli Jernej Plahuta, Ervin Ogner in Ada Thumova. Opero je dirigiral Marko Žigon, režiral pa Emil Frelih.

VOGRSKO — Godba na pihala iz Vogerskega na Primorskem je slavila 40-letnico obstoja. Ustanovljena je bila leta 1933, delovala pa je vsa leta, razen med drugo svetovno vojno.

BRNIK — Na brniškem letališču so pričeli z deli za podaljšanje vzletne steze. Sedaj je dolga 3000 m, podaljšali jo bodo še za 400 metrov. Tako bodo mogla pristajati na letališču tudi največja letala, polna potnikov in s polnimi rezervoarji goriva. Dosedaj so večja letala vzletela le z napol napolnjenimi rezervoarji, ker je bila steza prekratka, da bi se mogla letala zaradi morebitne okvare motorjev sredi vzletne steze ustaviti pred koncem steze. Zgradili so tudi novo stezo za umikanje, dolga 2000 metrov, kamor se bodo letala umikala ob pristanku. Ta steza bo omogočila skrajšanje časovnih razdalj med pristanki in vzletu letal.

Umrli so od 9. do 13. maja 1973:

LJUBLJANA — prot. dr. Franci Derganc, 63, univ. prof. za fizikalno medicino; Eda Grobelnik r. Orožen; Rezi Glinšek r. Vrankar, 79; Neža Zidar r. Glad, 79; Ivanka Vičič; Ivana Kramar r. Svetel; Martina Hofer r. Rušnik; Anica Štraus r. Adamič, učiteljica; Ivanka Uhtil r. Loboda; Fran. Trekman; Anton Škufca; Marija Čamernik r. Kunjč, 75; Branko Šušljek; Pavla Poženel r. Krmelj; Frančiška Zupan; Frančiška Slovnik, b. trgovka; Rudolf Dimnik, upok.

RAZNI KRAJI — Ivan Brilej, kroj. mojster, Litija; Karel Taborski, up. paznik, Novo mesto; Ljudmila Šilar r. Kokalj, Vrba; Stanko Orel, Sežana; Franc Zimšek, up. železničar, Zagorje; Ana Doltar r. Butala, 82, Semič; Franc Kokol, Dol; Mirko Japelj, fotograf, Maribor; Marija Pogačnik r. Širc, 87, Kranj; Janez Lotrič, 73, Kranj; Anica Kerk r. Štrajhar, Kamnik; Helena Milavec r. Mavec, 91, Tomišelj; Marija Legat r. Jurjevec, Bled; Jože Novak, Kompolje; Leopoldina Šelekar, 79, Imeno; Asta Skaza r. Martinc, Ptuj; Frančiška Zrnc r. Cerkenik, Vreme; Andrej Bernard, čuvaj, škofja Loka.

jaki pri duhovni obnovi, spovedi, sv. maši s pridigo, obnovili posveti ev in se tako pripravili za romanje drugega dne, katerega so zaradi razne letos opravili v cerkvi Karmelske matere božje, pri kateri deluje slovenski lušni pastir g. Franc Novak. Pri sv. maši š 25. maja je delegat birmal slovenske otroke. Kar kmalu je minil čas in se je bilo treba posloviti ter oditi v Córdoba.

CORDOBA. Je kraj, kjer je slovenska skupina novih naseljenec najmanjša, v največjem številu poleg Rosaria pridejo k pobožnostim tudi naseljenici izpred 2. svetovne vojne. Zbrali so se 26. maja zvečer v Marijini cerkvi na Castro Barros, Bajo Galan, kjer deluje naš slovenski dušni pastir prof. Fr. Levstek. Imeli so sv. mašo, ki sta jo koncelebrirala gg. Orehar in Levstek za pred kratkim umrlega člana slovenske skupnosti v Cordobi, pok. Jožeta Jazbec st. Lepo so pomolili, izvršili posvetitev in zapeli Mariji v čast nekaj pesmi.

Msgr. A. Orehar je v dne 4. in 5. junija obiskala ROSARIO. Na predvečer so se zbrali rojaki k sv. maši za pok. Francem Pristavcem, ki je pred tedni umrl in bil zelo živ član tamonjšne skupine. V terek zjutraj pa so prisostvovali večnim zaoblubam slovenskega rojaka g. Matevža Štirna iz Mendoza pri bratih — sodelavcih na župnijah, katerih glavna skrb je propaganda in izvedba duhovnih vaj za vse stanovne širrom Argentine.

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebnostne novice

Krst: Krščen je bil Andrej Aleksander Račič, sin Jožeta in Dragice Mastnak. Botrovala sta Janez Račič in Jožica Mastnak.

IVA MAJHEN — umrla

Ljudsko šolo je obiskovala v svojem rojstnem kraju, meščansko šolo in učiteljsko pa pri uršulinkah v Ljubljani, kjer je 1927 maturirala. Leta 1929 je položila usposobljenostni izpit.

Pokojna Iva Majhen je kot učiteljica službovala na Gornji Ponikvi (2 leti), pri Sv. Miklavžu pri Ormožu (8 let) in v Ptuj (4 leta). V taborišču pri Lienzu in Spittalu v Avstriji je počevala računsko na kmetstvo in obrtno-poklicni šoli, na gospodinjstvo-poklicni šoli pa rejo malih živali. Do katerih je gojila veliko ljubezen. Prav tako do zemlje, vrta, cvetic, zelenjave... Njena največja želja je bila med boleznijo: še enkrat urejati osebno vrt. Njene gojenke in gojenci so jo ohranili še sedaj v lepem spominu.

Zdaj počiva tik ob sektorju, kjer so pokopani otroci. Otroke, svoje učence in učence, je silno ljubila in otroci so ji ljubezen vračali. Njen učenec od Sv. Miklavža, g. Podgorelec, jo je tudi pričel kroat. Veljala je za najboljšo učiteljico na šoli, kjerkoli je učila. „Otroci sonca“, ki jih je vodila v Ptuj, so bili njeno najljubše delo. Storili so mnogo dobrega. Za vsak praznik so obdarovali kako revno družino.

Poročila se je l. 1933 z učiteljem g. Aleksandrom Majhnem, kateremu je poklonila hčerko Aleksandro in sina Iva Marijana.

Pri Sv. Miklavžu je bila več let knjižničarka Prosvetnega društva. Knjižnico je lepo uredila in močno povečala. V Ptuj pa je bila blagajničarka Prosvetnega društva. Blagajno je imela in članarino pobrano v najlepšem redu.

V izseljenstvu je vodila nad 15 let žensko vejo Slov. Kat. akcije. Leta 1964 je bila članica.

Bila je zelo načelna, verna in zavedna Slovenka. Veliko je duševno trpela zaradi svoje trdne načelnosti. Zaradi komunizma pa se je l. 1945 umaknila na Koroško.

Brala je mnogo. Tudi filozofske in teološke knjige, tudi v drugih jezikih.

V Sloveniji je bila tudi članica obeh učiteljskih in vseh naših organizacij v kraju, v izseljenstvu Zedinjene Slovenije, Slomskovega doma, Medsebojne pomoči, Slovenske hranilnice „Sloga“ idr. Izrazom sožalja se pridružuje tudi Svobodna Slovenija.

LUDVIK KRŽIČ — umrl

Spet je smrt vzela iz naših vrst moža, ki je v polpretekli dobi pomagal oblikovati politično in gospodarsko življenje svojega kraja. Dne 23. maja je umrl Ludvik Kržič, eden izmed očajov slovenske politične emigracije in eden izmed tistih, ki jih je za javno življenje oblikoval dr. Janez Ev. Krak.

Življenjsko pot pokojnega Kržiča smo popisali ob njegovi petinosemdesletnici. Letos 18. avgusta bi proslavljali že svojo 88-letnico, toda božji računi so bili drugačni. Dobri Bog ga je poklical k sebi, da ga poplača za veliko delo, ki ga je v življenju opravil, in za neomajno zvestobo njegovim naukom.

Talente, ki mu jih je Bog dal, je pok. Kržič pridno uporabil in množil. Bil je podjeten in vztrajen pri delu. Njegovo podjetnost dokazuje že to, da je že pred vojno dvakrat odšel v Severno Ameriko, da si z delom in zaslužkom gospodarsko opomore, kar se mu je tudi posrešilo. Ker pa je bil že tedaj vnet za javno delo, se je v Ameriki takoj pridružil takratnim pionirjem slovenskega izseljenškega življenja. Po povratku iz Amerike se je takoj vključil v domače javno življenje. To delo je prekinila prva svetovna vojna, ko je bil poklican k vojakom. Ko se je srečno vrnil ob koncu vojne domov, se je z vso silo lotil politične in gospodarske ureditve svoje občine. Dal je krepke temelje Slovenski ljudski stranki, katere član in viden funkcionar (član Zbora zaupnikov) je bil vse do svoje smrti. Kako so mu ljudje zaupali, dokazuje to, da je bil župan v svoji občini 17 let in je v tem času spremenil lice svoje loške doline. Ustanovil je razne prosvetne, politične in gospodarske organizacije (Vodno združenje, Posojilnice itd.).

Zaradi protikomunističnega odločnega prepričanja je bil trn v peti komunistom. Zato se je moral leta 1943 umakniti na Rakek in pozneje v Ljubljano. Skupaj z ostalimi begunci je odšel v begunstvo na Koroško in naprej v Argentino. V komunistični revoluciji je izgubil dva sina: Ludvika, ki so ga komunisti ubili doma, in Toneta, ki je bil kot domobranec vrnjen in umorjen.

V Argentini je živel v Martin Coronadu skupaj s svojo ženo go. Marijo

rojeno Zabukovec, svojo hčerko Julko ter svojim vnukom Milanom in njegovo ženo Mary. V veliko veselje so mu bili vnuki in vnukinje — otroci hčerke Ivanke poročene z g. Francem Zorkom, biv. predsednikom Slov doma v San Martinu.

Kako je bil pokojni Kržič priljubljen, se je videlo tudi ob njegovi smrti. Številni rojaki so ga prišli kropit in spremit na pokopališče v San Martinu. Pogrebno sv. mašo je na domu svojega vnuka Milana opravil domači argentinski duhovnik g. Eribaldi, pogrebni sprejeto pa je vodil slovenski duhovnik in pokojnikov ožji rojak g. Jože Škerbec. Pri odprtem grobu sta se od pokojnika poslovila dr. Srečko Baraga in g. Rudolf Smersu.

Vsem svojem pokojnega Kržiča izraža tudi Svobodna Slovenija svoje globoko sožalje.

MARIJA VREČAR ROJ. CERAR — UMRLA

V nedeljo, 3. junija, je po krajši, a trpljenj polni bolezni v Ramos Mejia umrla ga. Marija Vrečar roj. Cerar.

Pokojna Vrečarjeva mama se je rodila 31. januarja 1900 v Moravčah. V letu 1921 se je poročila na svojem domu s sedaj že pokojnim mizarjem Stanislavom Vrečarjem. V srečnem zakonu je podarila življenje šestim sinovom. Z ljubeznijo, molitvijo, odpovedjo jih je prav vzgojila. Ob času revolucije sta bila sinova Dore in Viko v cvetu mladosti kot zavedna slovenska verna fantata od komunistov strašno mučena in ubita. Mami je ostala ta kruta bolečina za vedno v srcu. V času odločitve se je ostala družina podala na begunsko pot, ki je peljala preko trpljenja taborišč na Koroškem v Argentino.

Z žrtvami, delom in molitvijo je v novi domovini živela za svojo družino. Težka je bila vedno misel na ljubi dom v Moravčah, vendar pa je po letih mama no svojem domu v Ramos Mejia doživela zopet srečo in veselje. Sin Edo se je vneto trudil ob starših za dom, sinova Dane in Tine pa sta doštudirala in postala duhovnika. Kaj more biti za verno mamo lepšega kot zavest, da je Gospod poklical dva njena sinova v svojo službo.

V težki bolezni je bila edina tolažba, ko je dnevno prejemala Kruh življenja iz roke sina Daneta in je tudi v njegovi navzočnosti izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb nepozabne mame je bil 4. junija s koncelebrirano sv. mašo v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejia. Ob sinu Danetu so somaševali gg. dušni pastir v Ramos Mejia, Škerbec, Lenček, štuhec in ravnatelj Don Boscega zavoda Maldonado. Ob domačih so se zbrali številni sorojaki in prijatelji, da pri sv. maši skupaj molijo za umrlo. Koliko prošnji in zahval je prav v tej cerkvi položila pokojna mama Bogu na oltar. Ko pa so na pokopališču Villegas položili njeno izmučeno truplo v grob in je g. župnik Škerbec opravil molitve, se v lepih besedah poslovil od mame, smo poleg solza tudi v srcih čutili praznino, kdo bo nadomeštal vrzel, ki se širi z vsako umrlo slovensko mamo.

V Argentini žalujejo za ljubo mamo sin Edo z ženo Tončko, sin Dane, duhovnik; v Nemčiji sin Tine, duhovnik; v Avstriji sin inž. Slavko z družino; v domovini pa brat Dane z ženo.

Vsem naše iskreno sožalje, pokojni mami pa mir in življenje v Bogu.

BUENOS AIRES

I. kulturni večer SKA

I. kulturni večer SKA, 2. junija, je bil posvečen lanski 75-letnici največje emigracijske kiparja Franceta Goršeta. Večer je priredil Likovni odsek SKA ter ga je zato začel z uvodnimi besedami vodja tega odseka arb. Jure Vombergar. Obenem je tudi podal življenjsko pot Goršetovo od domače sodraške pokrajine do sedanje Koroške, kjer živi in dela. Zanimivo je bilo Goršetovo šolanje, najprej pri domači obrti, nato v obrtni šoli, in — po prvi svetovni vojni, v katero je bil vpoklican — k Meštrovici in od tam v Prago in Italijo. Po drugi svetovni vojni je emigriral najprej v Trst, kjer je bil profesor na slovenskih šolah, nato v Združene države, kjer je ostal do svoje 75-letnice, ko se je preselil na Koroško, od koder se vrača delat tudi v domovino (nova cerkev v Poljanah) itd. Podal je tudi razvoj njegovih slogov, preko šolskih vplivov in vitalističnega razdobja do abstraktne in religiozne dobe zadnjega časa. Svojo oznako je nato dokazal z reprodukcijo 70 Goršetovih del, s čemer je bil dostojno pokazan kiparjev življenjski umetniški opus.

Za njim je prebral svoj esej o *Poziciji Goršetove umetnosti* pisatelj *Francce Papež*. Ta lepa oznaka Goršetove umetnosti bo izšla pozneje v Meddobju.

Nato sta sledila dva filma o Goršetu. Najprej film o njegovih delih, sneman v Ljubljani obenem z glasbeno spremljavo Ramovša Primoža. Toda ker ne premoremo aparata, ki istočasno podaja tudi glasbeno spremljavo, je bil izvajan kot nem film. Nezgodja je hotela, da se je film pretrgal in zadnjo polovico ni bilo mogoče nadaljevati. Drugi film pa je bil bolj družinskega značaja in ga je posnel g. J. Šušteršič v Kanadi, ko je kipar portretiral njegovo družino. Prav na modeliranju nje-

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

11. junija 1953. — Štev. 23.

MONSTRUOZNE LAŽI
A. RANKOVIČA

Osservatore Romano" se v svoji včerajšnji številki bavi z nedavnimi izjavami, ki jih je podal A. Ranković, podpredsednik jugoslov. izvršnega sveta. List njegove obtožbe proti Cerkvu zavrača in jih označuje za „monstruozne laži“.

„Napačno je“, pravi „Osservatore Romano“, „da bi bili vsi katoliški škofje odobraval zverstva ustaškega režima. Ravno nasprotno. Javno so jih obsodili, kakor tudi prisiljene prestopne pravoslavni v kat. Cerkve. Škofje so očitali Paveliču številne zločine, ki jih je zagrešil režim in so se izrekli tudi proti razizmu okupatorja. Vse to je bilo že natančno ugotovljeno ob neštetihih prilikah in to od tedaj, ko se je prvič izrekla ta žaljiva trditve med zagrebškim procesom“.

gove žene v slovenski narodni noši je prikazan nazorno način, kako raste Goršetov kip od začetka do izvršitve, ko se postavi na polici in se dogodek proslavi z družabnim „likofom“, kjer smo spoznali v družbi precej naših znancev. Tako je večer pokazal Goršeta kot umetnika in tudi kot človeka, ter je večer bil lepa oddolžitvev SKA svojemu rednemu članu k življenjskemu jubileju.

BARILOCE

Srednješolski tečaj

Iz goratih Bariloc smo prejeli razveseljivo novico, da so tudi v tej naselbini organizirali svoj srednješolski tečaj. Tu je doslej delovala le slovenska osnovna šola. Tečaj obiskuje 12 učenec, ki se zberejo enkrat tedensko. Poučujejo ga Zorko Šimčič slovensko, dr. Vojko Arko zgodovino, Frank Jerman pa zemljepis. Požrtvovalnim profesorjem in študentom želimo obilo uspeha.

IZ MENDOZE

Dan slovenske besede in pesmi na Markovo nedeljo

Letos smo z našim vsakoletnim „Dnevno slovenske besede in pesmi“ na Markovo nedeljo nekoliko zakasnili. Bilo je pač zavoljo velikonočnih praznikov in drugih razlogov, ki so zboru nalagali neodoljivih obveznosti. A radičijo smo pa vendarle obdržali — že dvajseto leto!

Naš pevski zbor nam je spet pripravil zanimiv in prijeten nastop za drugo nedeljo v majniku. Dopoldne smo skupno sv. mašo darovali za naše rajne člane pevskega zbora: ravn. Marka Bajuka, njegovo ženo Amalijo Bajukovo, za Maksa Furlana in Ivana Šorca. Dopoldne pa so bili vsi prijatelji in znanci povabljeni na pevsko prireditev v dvorano našega Doma.

V prvem delu smo poslušali na traku kratko besedo o mendoških Slovincih in njihovem življenju, nato pa nekaj pesmi, ki jih je pripravil in zapel naš zbor. Oboje je namenjeno za radijski prenos ob slovenski oddaji na vatikanskem radiju.

Slišali smo na traku: Hladnikovo Marija, skozi življenje; narodno v priredbi Marka Bajuka Pozdrav Gorenjski; Pavla Kernjaka Rož, Podjuna, Zila; dr. B. Inavca Slovenska dežela in za sklep Prešernovo Zdravico v skladbi Stanka Premrla.

V velikim veseljem in zadoščenjem so vsi navzoči skupno s pevskim zborom samim sprejeli na znanje, da se bo naša domača pesem, tu v Mendozi zapeta, razlegla iz svetega mesta po vsem širnem svetu.

Sledil je v drugem delu nastop pevskega zbora. Ob izbranih domačih pesmih, ki jih je s primernim besedilom in razlago povezovala v celoten šopek gđ. Anica Grinthal, smo v duhu in ob melodiji obiskali našo domovino.

Pohiteli smo preko morja in nad domačo grudo prislunili ptičkam s Klemečevco O pogledje, ptičke, na domače njive. Nato smo se ustavili na Gorenjski s Foersterjevo Planinsko, s Hubadovo Po jezeru in z Bajukovo Čez tri gore, čez tri vode. Stanko Premrl nas je v skladbi V Korotan povedel preko Karavank obiskat naše koroške rojake, pri katerih smo se pomudili z Devovo Spet pojo in z Osnovo Gosposvetsko hvalnico v Marijini baziliki na Gosposvetskem polju.

Mimo Drave in Maribora smo odhiti v nasmejane Slovenske gorice in se ustavili na vasi med svati s Kimovčovo Marko skače. Preko Gorjancev smo se spustili med belokranjske vinograde s Tomčevco Cvetje mi polje pokrilo in z Bajukovo Sreč je žalostno. Na Dolenjskem smo se ustavili pri cvičku s Hubadovo Bratci veseli vsi in tam pri Stični z Bajukovo Čiganski otrok. Tudi Ribičanov nismo pozabili. Tomčeva Od Ribiče do Rakinčce nas je razvedrila med njimi. Končno smo se pomudili še pri bratih in sestrah v Slovenskem Primorju z Adamičevco Ženka mi v gosti gre ter šončevce Teku sem dol po dolin.

S pesnikovo mislijo: „Al je lepa naša zemlja dedna, vredna je bojev, ljubezni vredna“ nam je z navdušenjem napolnila srce Premrlova Himna svobodnih Slovincem.

Bb.

SLOVENCJI PO SVETU

AVSTRALIJA

Zlata poroka

Navadno praznujeta zlato poroko zakonca skupaj in v družbi vse svoje družine. Toda našemu jubilantu Antenu švigljaju to ni bilo dano. Zlato poroko je obhajal sam brez svoje zakonske družice. Pač pa je imel pri sebi svoje štiri sinove, ki žive z njim v sydnejskem okraju Croydon. Žena pa živi doma v Bezovljaku pri Begunjah. Vojna vihra je očeta šviglja odtrgala od rodne zemlje in ga pognala preko meje v Italijo in nato v daljni svet. Naselil se je v Argentini, kjer je živel vse do leta 1961. Slovenci se ga v Argentini z veseljem spominjajo, ker je bil reden gost vseh slovenskih prireditelj in stalni obiskovalec slovenske maše v San Martinu. Ker je imel sinove v Avstraliji, se je preselil v Avstralijo, kjer je sedaj obhajal svojo zlato poroko. Bog naj nakloni vso srečo njemu in vseh njegovi družini doma in v Avstraliji.

Društvo sv. Eme

O Društvu sv. Eme v „Svobodni Sloveniji“ še nismo pisali. Pa naj ga danes omenimo. Je to žensko društvo, ki živahno deluje. Prireja tudi sestanke s predavanji. Tako je imelo npr. dne 20. maja svoj redni mesečni sestanek s predavanjem dr. J. Koceta o tistih določenih avstralske zakonodaje, ki morajo zanimati tudi žene in matere. — S prispevkom 100 dolarjev so sodelovale pri nabavi krstnega kamna za novo cerkev sydnejskih rojakov. Veliko zaslug za živahno delo tega društva ima voditeljica društva, gospa Antonija Plesničar.

TORONTO

Dvajsetletnica slovenske šole

Slovenska šola v župniji Marije Pomagaj obhaja letos dvajsetletnico svojega življenja in delovanja. Za to priložnost je šolsko vodstvo skupaj z mladino pripravilo lepo razstavo in kulturno prireditev, ki sta privabili mnogo obiskovalcev in sta zelo lepo uspeli. V šolskem letu 1972/73 so na tej slovenski šoli delovali: g. Tone Zrnc C.M. kot ravnatelj in katehet, g. Matija Balazič C.M. kot katehet ter naslednji učitelji in učiteljice: Frank Pajk, Ivanka Levstek, Marija Bajt, ga. Marija Por, Vilko Čekuta, Anica Gjorkeš, Mirjam Čekuta, Karla Merhar, Carmen Markeš, Helena Prežlaj, Beti Muhič, Katarina Kvas.

PO ŠPORTNEM SVETU

Svetovni prvak v boksu v srednji kategoriji Argentinec Monzón je v Monte Carlu po težki borbi s težavo premagal pet let starejšega boksarskega veterana 35-letnega Griffitha (ZDA).

ŠOLSKI ODSEK ZEDINJENE SLOVENIJE

lepo vabi šolsko mladino, starše in prijatelje mladine

NA PROSLAVO

v čast mladinskemu zavetniku sv. Alojziju

Spored:

Skupna sv. maša

Pavelčkova piščalka

igra v štirih dejanjih

Igrali bodo učenci Jegličeve šole iz Buenos Airesa

Čas: nedelja, 10. junija, ob 16
Kraj: Slovenska hiša

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

ORVESTILA

SOBOTA, 9. junija 1973:

V Slovenskem domu v San Martinu priredi dom skupaj z Zedinjeno Slovenijo ob 20 spominsko proslavo za žrtve

NEDELJA, 10. junija 1973:

V Slovenski hiši mladinska maša in sestanek SDO in SFZ ob 9.30.
V Slovenski hiši ob 16 proslava šolskih otrok: sv. maša in igra Pavelčkova piščalka.

Mater in žene iz Carapachaya prirejajo čajanko z govorom ge. Prijateljeve. Začetek ob 16.

SOBOTA, 16. junija 1973:

V Slomškovem domu ob 19: Domobranska proslava. Govoril bo g. Ivan Korošec. Na sporedu simbolične točke, recitacije, petje in nastop mladinske godbe. Za zaključek sprejeto lučkami k znamenju, kjer bodo molitve za padle junake.

II. kulturni večer SKA v Slovenski hiši ob 20. Predaval bo prof. Tine Vivod „O rekreaciji“. Podal bo osnove te nove evropske vede o sistematičnem izkoriščanju prostega časa v tej novi nam malo poznani panogi znanosti.

NEDELJA, 17. junija 1973:

V Domu v Carapachayu sv. maša za pok. Dušana Bujasa.

V Slovenskem domu v San Martinu koline s Planiko.

Pristavska mladina vabi po maši na očetovsko slavo.

V Našem domu ob 10 domobranska proslava pod naslovom „Mladi rod junake slavi“.

SOBOTA, 23. junija 1973:

V Slomškovem domu proslava očetovskega dne.

NEDELJA, 24. junija 1973:

Procesija sv. Rešnjega telesa
Po procesiji v Slomškovem domu na razpolago kosilo. Ob 17 avdiovizualni prikaz letnih časov v Sloveniji. Okoli 300 čudovito lepih diapozitivov ob glazbeni, šumski in besedni spremljavi.

ČETRTEK, 28. junija 1973:

Zveza slovenskih mater in žena prireja spominski sestanek padlim žrtvam. Govori ga. Lina Matičič.

NEDELJA, 1. julija 1973:

Žegnanje v Slovenski hiši

PETEK, 6. julija 1973:

V Slovenski hiši veseloigra „Voda“

SOBOTA, 7. julija 1973:

V Slovenski hiši veseloigra „Voda“

NEDELJA, 8. julija 1973:

V Slomškovem domu velika tombola
V Slovenski hiši veseloigra „Voda“

PONEDELJEK, 9. julija 1973:

V Slovenski hiši veseloigra „Voda“

DRUŠTVENI OGLASNIK

Medorganizacijski svet ZS bo 8. junija ob 20 v društvenih prostorih.

V soboto 9. junija prirejata Zedinjena Slovenija in Slovenski dom v San Martinu spominsko proslavo, na kateri se bodo predvajali diapozitivi žrtv v Jelendolu.

15. junija seja ob 20 upravnega sveta Zedinjene Slovenije. Vsi odborniki lepo vabljeni.

Slovenska radijska postaja bo v nedeljo, 10. junija, namenjena našim slovenskim šolarjem, ki ta dan proslavljajo svojega duhovnega zavetnika, sv. Alojzija. Pel bo otroški zbor iz Slovenske vasi pod vodstvom ge. Janove.

Knjižnica ZS ima precej novih knjig.

Vestnik SDO — SFZ

V nedeljo, 10. junija, bo mladinsko tekmovanje v odbojki s sledečim programom:

1. igra ob 15, SDO: Morón — San Justo; 2. igra ob 15.45, SFZ 1: Slovenska vas — Morón; 3. igra ob 16.30, SFZ 2: Ramos Mejía — Slov. vas; 4. igra ob 17.15, SFZ 1: San Justo — zmagovalec Slov. vas — Morón; 5. igra ob 18.—, SDO: San Martín — zmagovalec San Justo Morón; 6. igra ob 18.45, SFZ 2: San Justo — zmagovalec Ramos M. — Slov. vas; 7. igra ob 19.30, SFZ 1: Adrogué — zmagovalec 4. igre.

Prireditve na Pristavi

10. junija ob 12.30 KOLINE z družabnim kosilom.

17. junija ob 11 OČETOVSKI DAN prireja pristavska mladina.

8. julija ob 11 OBČNI ZBOR družstva Slovenska Pristava in družinsko nedelja. Koline na Pristavi.

Koline za dom bodo na razpolago že 9. junija in 7. julija zvečer.

Društvo Slovenska Pristava

Svoji k svojim! Pod enakimi pogoji Vam SLOGA plača večje obresti kot katera koli banka. In Vaš denar bo pomagal pri gospodarskem napredku slovenskega človeka v Argentini. Pomislite tudi na to, predno se odločite za naložbo svojih prihrankov!

Kreditna zadruga „S. L. O. G. A.“ z o. z.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

Uradne ure: ob torkih, četrkih in sobotah od 16. do 20. ure

Mihael Smrdel

Pokopali smo ga 31. maja na pokopališču Flores.

Zahvaljujemo se vsem, kateri so ga za časa boleznih obiskovali. Posebno zahvalo družini Kovačevi, g. Fani Jamšek, družini Meli za gostežbo zadnje dni. Najlepša hvala č. g. Škerbcu za podelitev sv. zakramentov, g. msgr. Oreharju za vodstvo pogreba in pogrebno sv. mašo, kakor tudi vsem ostalim, kateri so ga prišli kropiti in ga spremlili na zadnji poti.

Njegovo dušo priporočamo v molitev.

Žalujoči:

Pavla roj. Urbančič, žena Ester, hči

Jože, Karol, Anton, nečaki in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Rosario

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Director: Tone Miserit

Redacción y Administración: Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga, dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj in Tone Miserit

Correo Argentina Central (B)	FRANQUEO PAGADO
	Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA
	Concesión N° 3824
	Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.149.713

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1973 za Argentino \$ 75.— (7.500.—) — Pri pošiljanju po pošti \$ 78.— (7.800.—). ZDA in Kanada 13 USA dol.; za Evropo pa 15 USA dol. za pošiljanje z avionsko pošto. Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213

V nedeljo, 8. julija:

Vsi na tradicionalno tombolo v korist Slomškovega doma!

Glavni dobitek: Tipično slovenska miza s šestimi stoli — mojstrski izdelek gosp. Gričarja.

Okoli 50 bogatih tombol, več sto kvatern in čin-kvinov — Zagotovite si tablice v predprodaji!

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

sdo

te vabita na

sfz

II. ŽENSKI VEČER

ki bo 16. junija ob 19. uri v Slovenski hiši

Pridi in boš vesel!

Slovenski dom v San Martinu

DOMAČE KOLINE

(izdelek g. Miklavca)

v nedeljo, 17. junija ob 17.30

V soboto, 16. junija od 15. ure dalje bodo na razpolago mesene klobase in krvavice za dom.

Sodeluje orkester „Planika“

Lepo spravljen z Bogom je 28. maja 1973 v svojem 88 letu priromal v večno domovino naš oče

Ludrik Kržič

Njegovo telo počiva na Sanmartinskem pokopališču.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Leonu Touyaretu za molitve ob krsti in tolažilne besede, g. Rodetu za sv. zakramente, molitve in slovo, g. Škerbcu za slovo na grobu, g. Eroaldiju za opravljeno mašo na domu, g. Smersuju in g. dr. Baragu za slovo na grobu.

Iskrena hvala vsem, ki so kropili, darovali cvetje in ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti. Priporočamo ga v molitev.

žena Marija,
hčerki Julka in Ivanka
v imenu vsega sorodstva.

Buenos Aires, Cleveland, Nadlesk, Podcerkev, Markovec, Maribor.

Zahvala

Ob prezgodnji smrti naše ljubljene ženske, mamice, sestre, tašče, stare mame, svakinje in tete, učiteljice, gospe

Ive Majhen roj. Gabrejna

Položili smo jo 28. maja v prerani grob na pokopališču Villegas.

Zahvaljujemo se vsem, ki so njej in nam storili kakršno koli dobro delo. Prisrčna hvala vsem, ki so jo redno obiskovali med njeno dolgoletno boleznijo. Vseh obiskov je bila zelo vesela. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam stali ob strani in nas tolažili v teh težkih dneh, posebno ge. Marti in g. Juanu Martínezu ter gdč. Rezki Bohinčevi, ki je nudila njej in nam izdatno pomoč, zlasti vso zadnjo noč, g. Koprivnikarju in njegovi gospe ter g. Jožetu Javoršku za ureditev pogreba. Zahvaljujemo se bivšemu in sedanjemu ramosmehijskemu dušnemu pastirju preč. gg. dr. Al. Starcu in J. Škerbcu za prinašanje sv. obhajila na dom, zlasti prvemu za podelitev vseh sv. zakramentov za zadnjo uro in molitve ob smrti, preč. g. M. Bečanu in rev. p. Ignaciju Minervini za molitve ob krsti, lep govor, sv. maše in cerkev. Zahvaljujemo se preč. msgr. Antonu Oreharju za vodstvo pogreba, sv. mašo za dušnico in globok govor. Zahvaljujemo se vsem čč. gg. duhovnikom za obiske in spremstvo pri pogrebu. Zahvaljujemo se gg. gerentom in direktorjem ter uradništvu tvrdk Ciudadela S.R.L., Técnica Elemec SA, in Cloro Sur S.A. za lepe vence; prav tako Zedinjeni Sloveniji in prijateljicam naše ljube rajke za poklonjene cvetice. Zahvaljujemo se vsem, ki so jo prišli kropiti in jo spremlili na njeni zadnji poti, posebej gg. Joži in Cirilu Markežu za sodelovanje pri pogrebnem sv. maši. Prav tako se zahvaljujemo Slovenski hranilnici „Sloga“ in Medsebojni pomoči Slomkovega doma ter Zedinjeni Sloveniji za hitro plačilo posmrtnine.

Vsem Bog stotero povrni! Prosimo Boga za pokoj njene duše!

Žalujoči: Aleksander, mož;
Aleksandra, hči; Janko, zet; Alenka in Irena, vnukinji;
inž. Ivo, sin z ženo Mojco;
Marija in Francka, sestre; Jernej, brat z družino;
ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Unec, Ljubljana, Bučkovci, 29. maja 1973.

VELIKA IZBIRA NAJBOLJŠEGA POHIŠTVA

MUEBLES

LUKY

Frente Estación EZEIZA
Ruta 205
T. E. 295 - 1197

LUKA MILHARČIČ

Električni aparati

Izključni zastopnik: Hitachi — National — Crown — Ranser — Panoramic — Aurora — Saccol — Columbia — Westinghouse — Godeco — Tonomac — Gamuza — Olivetti — Kenia — Champion — Marshall.

Podružnice

CARLOS SPEGAZZINI
Avda. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230